

Särskilda arbetsmiljöregler för minderåriga, 16-17 år

Särskilda arbetsmiljöregler gäller för ungdomar under 18 år. De flesta feriearbetare som är 16, 17 år har ingen tidigare erfarenhet av arbetslivet. Deras bristande erfarenhet gör det svårt för dem att själv bedöma vilka risker som kan finnas med olika arbetsuppgifter.

- Arbetsledaren ska göra en **individuell bedömning** av varje ungdom och dennes psykiska och fysiska mognad för arbetsuppgifterna. Arbetsledaren måste särskilt tänka på vilka **risker** ungdomen kan utsättas för och **ge instruktioner för att arbetet ska kunna utföras på ett säkert sätt**.
- Det är viktigt att ungdomen får bra **introduktion och instruktioner för arbetsuppgifterna** och att arbetsledaren ställer kontrollfrågor för att förvissa sig om att han/hon förstått instruktionerna.
- **Motordrivna och eldrivna verktyg** ska undvikas. De får i princip bara användas om maskinen/verktyget har sådan skydd så att det inte går att komma åt de rörliga/farliga delarna samt att maskinen stannar om detta skulle ske. Vid slipningsarbete används handskar.
- Om feriearbetaren ska använda **röjsåg** krävs att han/hon har fyllt **18 år** samt kan visa upp **utbildningsbevis** från utbildning i handhavande av röjsåg. Se gärna tillverkarens anvisning om skyddsutrustning för maskinerna.
- Den som fyllt 16 år får använda motordriven gräsklippare under vissa förutsättningar. **Gräsklipparen** måste vara utrustad med ”död mans grepp”, som innebär att den stannar när handtaget släpps. Gräsklipparen får bara ha ett klippaggregat. Skyddsskor med stålhätta, och hörselskydd ska användas, gärna även skyddsglasögon. Se gärna tillverkarens anvisning om skyddsutrustning.
- **Trimmer med tråd** för användas av en ungdom 16-17 år om handledaren anser att hen har den mognad som krävs för att använda den på ett säkert sätt. Trimmern måste vara utrustad med ”död mans grepp”. Se gärna tillverkarens anvisning om skyddsutrustning. Skyddsskor med stålhätta och hörselskydd.
- **Hugga ved med yxa**. En riskbedömning får göras i det enskilda fallet med hänsyn till ungdomens mognad. Ungdomen måste informeras om hur hen hugger ved på säkert sätt.
- **Åkgräsklippare**. Gräsklippningen får inte utföras i sluttningar. Hörselskydd och skyddsskor med stålhätta. Se gärna tillverkarens anvisningar om skydd som rekommenderas.
- **Arbete på hög höjd** ska undvikas. Arbete där det finns risk att ramla ned och där höjden över marken är mer än 3,5 meter är förbjudet även om livlina används. Vid arbete på mer än

1 meters höjd eller vid risk för fallande föremål används **skyddshjälm**.

- Särskild försiktighet med **kemiska ämnen** som kan vara skadliga. Det gäller även maskindiskmedel som är frätande.
- **Ansvar för pengar** kan också vara en risk som får bedömas i det individuella fallet.
- **Förbjudet arbete:** Transportera pengar, dykeriarbete, arbete med asbest eller bevakningsarbete. **Inom vård och omsorg** är det förbjudet att vårda dementa personer eller personer med psykisk ohälsa. Det är däremot tillåtet att arbeta med städning och sociala aktiviteter inom demensvård.
- Feriearbetarna ska använda den **skyddsutrustning och arbetstekniska hjälpmedel** som tillhandahålls av arbetsgivaren.
- Vid arbeta på hav, sjö och vattendrag ska **alltid flytväst** användas.
- Om feriearbetaren vägrar använda utrustningen, ska feriearbetaren skickas hem från arbetet utan lön.

Arbetstidsregler 16-17 år

8 timmar per dag, 40 tim per vecka, minst 12 timmars nattvila, rast efter 4,5 timmars arbete, arbetstiden får förläggas mellan 07-23 eller 06-22, två lediga dagar per vecka.

Arbetsmiljöreglerna för minderåriga är ganska snåriga så vid tveksamheter kontakta Arbetsmiljökonsult Maria Petersson, tel 0790-603161 eller HR-konsult på Personalenheten Tel 150 00 eller Arbetsmiljöverket direkt 010-730 90 00.